Begrijpend lezen – les 1

Kidsweek pagina 8/9: *Vastgevroren voor klimaatonderzoek.*

Na deze les weten uw leerlingen welk onderzoek vijftig wetenschappers op de Noordpool deden en wat er uit dit onderzoek kwam.

ACTIVEREN VOORKENNIS *Slide 2*

Wat weten uw leerlingen al over de Noordpool.

LESDOEL BESPREKEN *Slide 3*

Bespreek het lesdoel met de leerlingen.

BEGELEIDE INOEFENING IK *Slide 4 t/m 10*

Slide 4 t/m 6 – Bespreek de moeilijke woorden en laat de leerlingen voorspellen waar de tekst over gaat.
***CVB-vraag**: Waar gaat de tekst over, denk je?*
Voordat we de tekst gaan lezen, bekijken we eerst de tekst goed. Ik zie een groot schip dat vastzit in het ijs. Ik hoop niet voor de bemanning dat ze aan het varen waren en toen vast kwamen te zitten.

Slide 7 – *We hebben de tekst nu goed bekeken, laten we net als de afgelopen weken een paar vragen bedenken over het onderwerp van de tekst. Wat wil jij graag weten?*

Slide 8 en 9 – Bespreek de aantekeningen die de kinderen kunnen maken om de tekst beter te begrijpen. Doe voor wat er in uw hoofd gebeurt tijdens het lezen van het intro. Bijvoorbeeld:

- **Arceren** > *vastgevroren.* Dit vind ik belangrijk voor de tekst. Het betekent dat water van vloeibaar naar vast gaat door kou. Dit schip is dus vastgevroren.
- **Arceren** > *klimaatonderzoek.* Gelukkig, dit hoort dus. Het is voor een onderzoek naar het klimaat.
- **Onderstrepen** > *vijftig wetenschappers.* Dit vind ik een belangrijk woord voor de tekst. Het betekent dat er vijftig onderzoekers mee waren op het schip.
- **?** > *Noordpool*. Waar ligt dat ook alweer precies? Laten we samen kijken op de kaart (slide 10).
- **Onderstrepen** > *expeditie.* Dit is een lastig woord zeg. Als we het opzoeken dan lees ik: *tocht naar een moeilijk bereikbaar gebied om wetenschappelijk onderzoek te doen.* De Noordpool is inderdaad niet een plek dat makkelijk te bereiken is.

Wat?	Symbool
Moeilijke woorden	Arceren (of kleuren met een licht kleurpotlood)
Vraag	? (ik noteer de vraag in de kantlijn)
Ik lees nu dit, ik moet denken aan iets wat ik al heb meegemaakt/al gelezen heb/al weet of ken (verbinden).	! (uitroepteken)
Ik zie voor me … (visualiseren)	(brilletje)
Belangrijke woorden	_ (onderstrepen)
Ik lees nu dit, ik denk dat we … (voorspellen)	★ (sterretje)
De schrijver heeft het niet letterlijk opgeschreven maar ik denk … (afleiden)	**A**
Voorbeeld in tekst	**VB**
Verwijswoord	Omcirkelen → verwijzing.

BEGELEIDE INOEFENING WIJ *Slide 11 en 12*

Lees samen uw leerlingen de tweede alinea t/m … *de Noordpool waren*. Monitor samen het tekstbegrip door tijdens en na het lezen aantekeningen te maken bij de tekst. Bespreek klassikaal de aantekeningen die de leerlingen kunnen maken, bijvoorbeeld:

- **! >** *temperaturen richting de min veertig.* Wat koud! In Nederland wordt het in de winter soms weleens een paar graden onder nul, maar veertig is wel erg veel!
- **A >** *heel blij dat ze eens in de winter op de Noordpool waren.* Ik kan hier uit afleiden dat de wetenschappers weleens vaker op de Noordpool zijn geweest maar dan in de zomer/herfst/lente. Dit komt door het woordje *eens*.

***Vraag**: Zou het jou afschrikken om met veertig graden onder nul ergens te moeten werken?*

BEGELEIDE INOEFENING JULLIE *Slide 13 t/m 15*

Uw leerlingen lezen de tweede alinea in tweetallen uit. Tijdens het lezen monitoren ze hun tekstbegrip door aantekeningen te maken.
***CVB-vraag**: Hoe lang is Schaafsma in totaal bezig met deze expeditie? (Meer dan vijf jaar. Vier jaar voorbereidingen, één jaar daar en daarna waarschijnlijk bij thuiskomst alle bevindingen communiceren).*
***CVB-vraag:** Waarom begon de expeditie al in de zomer? (Zodat ze zichzelf vast konden laten vriezen. In de winter is het gebied onbereikbaar doordat er teveel ijs ligt om doorheen te varen).*

BEGELEIDE INOEFENING JIJ *Slide 16 en 17*

De leerlingen lezen de rest van de tekst zelfstandig en monitoren hun tekstbegrip door tijdens en na het lezen aantekeningen te maken in de tekst.
***CVB-vraag**: Waarom gaat het team van Schaafsma de magen van de vissen bekijken? (om de voedselketen van de poolkabeljauw in kaart te brengen).*

AFSLUITING VOOR ZELFST. VERW. *Slide 18*

Controleer of de leerlingen de lesdoelen hebben behaald.

ZELFSTANDIGE VERWERKING *Slide 19 en 20*

De leerlingen maken de vragen en opdrachten in hun lesboekje of digitaal.

LESAFSLUITING *Slide 21*

Wie van uw leerlingen wil het onderzoek (opdracht **e**) presenteren aan de klas? Kunnen de anderen tips en tops geven?